

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsának 199/2021. (III.16.) számú határozata

Ügyiratszám: MN/29502-10/2020.

Ügyintéző: **személyes adat**

Telefonszám: **személyes adat**

E-mail: **személyes adat**

Tárgy: a burkolt kereskedelmi közlemény
közzétételének tilalmára vonatkozó
törvényi rendelkezés megsértése

Határozat

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság (a továbbiakban: **Hatóság**) Médiatanácsa (a továbbiakban: **Médiatanács**) a Szentendrei Médiaközpont Kft.-vel (székhely: 2000 Szentendre, Kovács László u. 18/B., a továbbiakban: **Médiaszolgáltató**) szemben hivatalból lefolytatott hatósági eljárásában megállapította, hogy a Médiaszolgáltató a TV Szentendre állandó megnevezésű, helyi vételkörzetű, közösségi jellegű médiaszolgáltatáson 2020. november 6-án, 7-én és 8-án közreadott „Creative chef” című műsorszámot követően közzétett, Nagy Eszter „Kreatívan, magyarul” című szakácskönyvét bemutató médiatartalom vonatkozásában, összesen hat alkalommal megsértette a burkolt kereskedelmi közlemény közzétételének tilalmára vonatkozó törvényi rendelkezést, ezért a Médiaszolgáltatót figyelmezteti és kötelezi, hogy a jelen határozat közlésétől számítva haladéktalanul tegyen eleget a jogszerű magatartás követelményének és tartózkodjék a jövőbeni jogsértésektől.

A Médiatanács figyelmezteti a Médiaszolgáltatót, hogy a Médiatanács a médiaigazgatásra vonatkozó szabály következő alkalommal történő megsértése esetén a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: **Mttv.**) 187. §-ában meghatározott jogkövetkezmények alkalmazására jogosult.

A véglegessé vált döntés ellen annak közlésétől számított harminc napon belül a Fővárosi Törvényszékhez (a továbbiakban: **Bíróság**) címzett, de a Médiatanácshoz - a személyesen eljáró ügyfél esetében választása szerint elektronikus vagy postai úton, a jogi képviselő által kizárólag elektronikus - benyújtott keresetlevéllel közigazgatási per indítható. A keresetlevél benyújtásának közigazgatási cselekmény hatályosulására nincs halasztó hatálya, az azonnali jogvédelem a Bíróságtól kérhető. Tárgyalás tartása a Bíróságtól kérhető. A keresetet a Bíróság harminc napon belül bírálja el.

Az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény (a továbbiakban: **E-ügyintézési tv.**) alapján elektronikus úton történő kapcsolattartásra kötelezett minden beadványt kizárólag elektronikusan – az E-ügyintézési tv.-ben és végrehajtási rendeleteiben meghatározott módon – nyújthat be a bírósághoz. A Bíróság egyszerűsített perben, a tárgyaláson kívüli elbírálás szabályai szerint jár el.

Indokolás

A Médiatanács az Mttv. 167. § (1) bekezdése alapján hivatalból, hatósági ellenőrzés keretében vizsgálta a Médiaszolgáltató TV Szentendre állandó megnevezésű, helyi vételkörzetű, közösségi jellegű médiaszolgáltatásának 2020. november 2 - 8. közötti adáshetét, melynek során felmerült a burkolt kereskedelmi közlemény közzétételének tilalmára vonatkozó törvényi rendelkezés megsértése, az alábbiak miatt:

A Médiaszolgáltató a vizsgált adáshéten műsorkínálata szerint az alábbi időpontokban adta közre a „*Creative chef*” című műsor számot:

Dátum	Kezdés	Vége	Időtartam	
2020. 11. 06.	20:10:00	20:24:23	0:14:23	premier adás
2020. 11. 06.	22:10:00	22:24:23	0:14:23	ismétlés
2020. 11. 07.	1:15:00	1:29:23	0:14:23	ismétlés
2020. 11. 07.	20:10:00	20:24:23	0:14:23	ismétlés
2020. 11. 08.	1:15:00	1:29:23	0:14:23	ismétlés
2020. 11. 08.	20:10:00	20:24:23	0:14:23	ismétlés

A Médiatanács megállapítása szerint a műsor szám (a premier adás) a Médiaszolgáltató kínálatától eltérően 2020. november 6-án nem 20:10:00, hanem 20:08:26 órakor kezdődött. A főcímet megelőzően támogatói üzenetek hangzottak el („*A Creative Chef Nagy Eszter konyháját a Konyha Pont álmolta meg; Az ételekhez a húst a Széles húszület biztosítja.*”).

A főcím után Nagy Eszter ismertette, hogy milyen ételt fog főzni, illetve megjelent a képernyőn ennek a receptje. Bemutatásra került a főzési folyamat. A képernyőn 20:09:09 órakor jelent meg egy termék megjelenítésre figyelmeztető felirat. Az ételek (főétel és desszert) elkészítése után, 20:24:12 órakor Nagy Eszter elköszönt a nézőktől, a képernyőn a desszert képe és a műsor szám záró főcíme volt látható, majd pedig ismét megjelentek a fentebb ismertetett támogatói üzenetek.

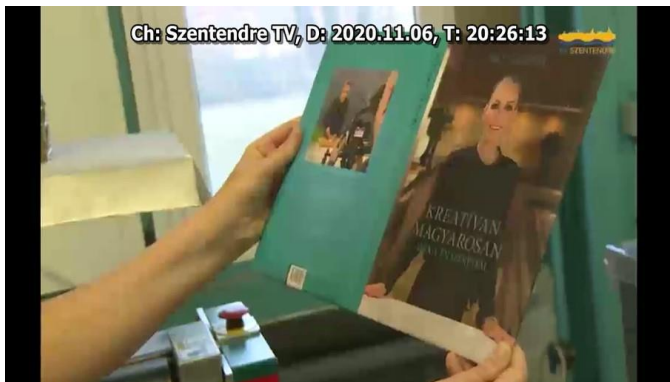
Mindezeket szorosán követve, 20:24:34-20:26:43 óra között újból a séf volt látható a képernyőn.

A felvezető képsorokon Nagy Eszter szerepelt, konyhai munka közben:

Nagy Eszter elmondta: *„Egészen kicsi korom óta bennem volt az, hogy szeretnék valamit alkotni, valamit hátra hagyni, valami maradandót adni az embereknek. És én azt gondolom, hogy ezzel a könyvvel most sikerülni fog. Szerettem volna egy kicsit úgy megmutatni a magyar konyhát másoknak, hogy mindenkinek sikere legyen (...).”*

Az elhangzottak alatt a nézők betekintést nyerhettek a szakácskönyv készítésének folyamatába, a fotózásba, illetve a nyomdai munkálatokba:

A látottak alatt Nagy Eszter ekképpen folytatta: „A könyvről még annyit kell tudni, hogy nem csak egy szimpla szakácskönyv. Én szerettem volna belevenni, én belecsempészni néhány sztorit az életemből, a gyerekkoromból, néhány technikai leírást, hogy mit miért és hogyan kéne csinálni, hogy az az étel jól készüljön el. Próbáltam ezeket úgy elmagyarázni önöknek, hogy észszerűen és érthetően, a hétköznapi nyelvre lefordítva tényleg kivitelezhető dolgok készüljenek az önök konyhájában is. Három éve megy a műsor, három éve a szívem csücske, és most érkezünk el ahhoz a pillanathoz, hogy készüljön belőle egy könyv is. (...)”

Nem volt ez annyira egyszerű összerakni ezt a könyvet, mert ezeket a recepteket én még egyszer lefőztem önöknek (...).

Ezek a receptek pontosan önöknek ki vannak grammozva, azért készítettem el így, hogy mindenkinek ugyanúgy sikerüljön és sikerélménye legyen a konyhában.”

A szegmens végén, 20:26:38 órakor a nézők arról kaphattak információt, hogy a „Kreatívan magyarosan” című szakácskönyvet hol tudják megvásárolni:

A Hatóság a tényállás tisztázása érdekében - az Mttv. 33. § (1) bekezdés a) pontjában foglalt rendelkezés vizsgálata tárgyában - az Mttv. 167. § (1) bekezdése alapján 2020. december 10-én hatósági ellenőrzést indított, és az MN/29502-2/2020. ügyiratszámú végzésében kötelezte a Médiaszolgáltatót, nyilatkozzon arról, hogy a TV Szentendre állandó megnevezésű médiaszolgáltatáson 2020. november 6-án, 7-én és 8-án közreadott „Creative chef” című műsorszámot követően közzétett, Nagy Eszter „Kreatívan, magyarosan” című szakácskönyvét bemutató médiatartalom közzététele ellenszolgáltatás ellenében történt-e.

Az Mttv. 33. § (1) bekezdés a) pontja szerint:

„A lineáris médiaszolgáltatásban a reklám és a televíziós vásárlás más médiatartalmaktól való megkülönböztetésének módja

a) audiovizuális médiaszolgáltatásban közzétett reklám és televíziós vásárlás esetében az optikai vagy akusztikus módon történő,

(...)

figyelemfelhívás.”

Az Mttv. 203. § 20. pontja határozza meg a kereskedelmi közlemény fogalmát: „olyan médiatartalom, amelynek célja gazdasági tevékenységet folytató természetes vagy jogi személy árujának, szolgáltatásának vagy arculatának közvetlen vagy közvetett népszerűsítése. Az ilyen tartalmak fizetés vagy hasonló ellenszolgáltatás ellenében, vagy önreklámozás céljából kísérik a

médiatartalmakat, vagy a felhasználók által létrehozott videókat, vagy szerepelnek azokban. A kereskedelmi közlemény formái közé tartozik többek között a reklám, a támogatást nyújtó nevének, védjegyének, arculatának vagy termékének megjelenítése, a televíziós vásárlás és a termék megjelenítés.”

Az Mttv. 203. § 59. pontja pedig a reklám fogalmát rögzíti: „olyan - műsorszámnak minősülő - közlés, tájékoztatás, illetve megjelenítési mód, amely valamely birtokba vehető forgalomképes ingó dolog - ideértve a pénzt, az értékpapírt és a pénzügyi eszközt, valamint a dolog módjára hasznosítható természeti erőket -, szolgáltatás, ingatlan, vagyoni értékű jog értékesítésének vagy más módon történő igénybevételenek előmozdítására, vagy e céllal összefüggésben a vállalkozás neve, megjelölése, tevékenysége népszerűsítésére vagy áru, árujelző ismertségének növelésére irányul.”

A Médiaszolgáltató 2020. december 14-én e-mail útján érkezett, MN/29502-3/2020. ügyiratszámú nyilatkozatában előadta, hogy a hivatkozott médiatartalom közzététele nem ellenszolgáltatás fejében történt.

A Médiaszolgáltató fenti nyilatkozata alapján kizárt az Mttv. 33. § (1) bekezdés a) pontjában foglalt rendelkezés érvényesülésének vizsgálata, ugyanakkor felmerült a burkolt kereskedelmi közlemény közzétételeinek tilalmára vonatkozó törvényi rendelkezés [a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (a továbbiakban: **Smtv.**) 20. § (3) bekezdés] összesen hat alkalommal (egy premier adás, illetve öt ismétlés) történt megsértése.

A Médiatanács az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: **Ákr.**) 104. § (1) bekezdése alapján az Mttv. 182. § c) pontja szerinti hatáskörében 2021. január 12-én hivatalból közigazgatási hatósági eljárást indított a Médiaszolgáltatóval szemben és a 23/2021. (I. 12.) számú, MN/29502-6/2020. ügyiratszámú végzésével (a továbbiakban: **végzés**) értesítette a Médiaszolgáltatót az eljárás megindításáról és a hatósági ellenőrzés megállapításairól, valamint az Ákr. 5. § (1) bekezdése szerinti nyilatkozattételi jogosultságáról és az Ákr. 33. §-a szerinti iratbetekintési lehetőségéről. Kötelezte továbbá, hogy a végzés közlésétől számított 10 napon belül terjessze elő az ügygel kapcsolatos nyilatkozatát.

Az Mttv. 144. § (1) bekezdése szerint a Médiatanács a hatósági ügyekben az Mttv.-ben foglalt eltérésekkel és kiegészítésekkel az Ákr. szerint jár el.

A Médiaszolgáltató a végzést 2021. január 13-án vette át elektronikusan, MN/29502-7/2020. ügyiratszámú iktatott nyilatkozata 2021. január 20-án e-mail útján érkezett meg a Hatósághoz.

A Médiaszolgáltató a jogsértés elkövetését nem vitatta. Előadta, hogy a hivatkozott médiatartalom közzététele nem ellenszolgáltatás fejében történt.

A „*Creative chef*” című műsor nem saját gyártású, hanem teljes egészében más médiaszolgáltató által **(üzleti titok)** gyártott, átvett műsor, melyet két hetente, péntekenként 20:10:00-kor sugároz. Elismerte, hogy munkatársa elmulasztotta a reklám más médiatartalmaktól való megkülönböztetését. Ez azért történhetett, mert a más médiaszolgáltatók által gyártott műsorokat a munkatársak rendkívül alacsony száma miatt nem áll módjában minden esetben tartalmilag ellenőrizni, a gyártótól pedig nem kapott figyelmeztetést, hogy az adott műsorszám reklámot, termék megjelenítést tartalmazott.

Utalt arra, hogy az Mttv. 20. § (1) bekezdésben foglalt, a műsorkvótákra vonatkozó előírások betartása nem könnyű feladat számára, szintén a munkatársak alacsony létszáma miatt.

Előadta, hogy fenti hibákat elkerülendő, ezentúl igyekszik körültekintőbbek lenni a más médiaszolgáltatók által gyártott műsorok közreadásánál.

A Médiatanács a rendelkezésre álló adatok, különösen a vizsgálati jelentés, a Műsorszám megtekintése és a Médiaszolgáltató nyilatkozata alapján az alábbi tényállást állapította meg, és azt az alábbiak szerint értékelte.

Az Smtv. 20. § (3) bekezdése szerint: „A burkolt kereskedelmi közlemény médiatartalomban történő közzététele tilos.”

Az Mttv. 203. § 4. pontja értelmében burkolt kereskedelmi közlemény: „Olyan kereskedelmi közlemény, amelynek közzététele természetét tekintve megtéveszti a közönséget. Burkolt reklámnak minősülhet a kereskedelmi közlemény céljait szolgáló közlemény abban az esetben is, ha nem ellenszolgáltatás fejében került közzétételre.”

Az iménti fogalom-meghatározásból következően burkolt reklámnak minősülhet a kereskedelmi közlemény céljait szolgáló közlemény abban az esetben is, ha nem ellenszolgáltatás fejében került közzétételre. Ebből következően az, hogy a Médiaszolgáltató ellenszolgáltatást nem kapott a vizsgált médiatartalom közzétételéért, a burkolt kereskedelmi közlemény közzétételére vonatkozó törvényi rendelkezés megsértésének megállapítását nem zárja ki.

A burkolt kereskedelmi közlemény kereskedelmi üzenetet hordoz anélkül, hogy ezen jellegét nyíltan vállalná. Megtévesztő lehet a kereskedelmi közlemény, amely olyan kontextusban kerül bemutatásra, amelyben a közönség annak valódi természetét képtelen felismerni.

Jelen esetben a szegmens megtévesztő volta abban nyilvánult meg, hogy a Médiaszolgáltató nem jelezte a vizsgált médiatartalom reklámjellegét. Az összeállítás - a korábbiakban ismertetettek szerint - Nagy Eszter újonnan megjelent, „Kreatívan, magyarosan” című szakácskönyvét mutatta be. A nézők megismerhették a könyv elkészítésének „kulisszatitkait”, illetve a szegmens végén arról is tájékozódhattak, hogy hol lehet megvásárolni a szakácskönyvet (gyorplusz.hu webshop, LÍRA országos könyvesboltlánc).

A Médiatanács e körben hivatkozik a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 23.K.29.909/2013/5. számú és a Fővárosi Törvényszék 1.Kf.650.269/2013/3. számú ítéletére, amelyek szerint az elérhetőségre vonatkozó információk adattartalma kimeríti a reklám fogalmát, és alkalmas igénybevétel előmozdítására.

A Médiatanács utal a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 23.K.32.455/2016/3. számú ítéletben foglaltakra is, mely szerint „(...) reklámnak minősül ... áru ismertségének növelésére irányuló tevékenység is”.

A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 3.K.28480/2013/2. számú ítélete pedig rögzítette, hogy az üzleti, gazdasági folyamatoknak a legtöbb esetben szükségszerű előzménye a figyelem, az érdeklődés felkeltése. Az esetleges későbbi konkrét gazdasági aktus (pl. szolgáltatás igénybevétele, szerződéskötés) általában szervesen kapcsolódik ehhez a mozzanathoz, így együttesen és összefüggésében értékelendő a kereskedelmi, illetve a gazdasági tevékenységgel.

A Médiaszolgáltató hivatkozott arra, hogy a közzétett médiatartalom más médiaszolgáltatótól átvett műsorszám része volt. A Médiatanács e körben rögzíti, hogy a médiaszolgáltatók az Mttv. 3. §-a alapján szabadon határozzák meg a médiaszolgáltatásuk tartalmát és felelősséggel tartoznak a törvényben foglaltak betartásáért. Az Mttv. hivatkozott rendelkezése értelmében a Médiaszolgáltató felelőssége objektív, így az a tény, hogy más médiaszolgáltatótól vette át a jogsértő tartalmat, nem mentesíti a felelősség alól. A felelősség alól nem mentesül továbbá a Médiaszolgáltató az általa hivatkozott humán erőforrásbeli hiányosságokra tekintettel sem, s a Médiaszolgáltató azon hivatkozása, miszerint nehézséget jelent számára az Mttv. 20. § (1) bekezdésben foglalt, a műsorkvótákra vonatkozó előírások betartása, jelen jogsértés tekintetében nem releváns.

A Médiatanács utal továbbá arra, hogy a burkolt reklámozás a Médiaszolgáltató szándékától függetlenül is megvalósulhat, melyet a bírói gyakorlat is alátámaszt. A Fővárosi Ítéltábla 4.Kf.27.445/2006/5. számú döntésében is kimondta, hogy a burkolt reklámozás megvalósulása szempontjából nem releváns az érintett műsorblokk célja, nem szükséges a törvény tudatos megsértése sem.

A kifejtettek alapján a Médiatanács megállapította, hogy a szakácskönyv fentiek szerinti népszerűsítése kereskedelmi célokat szolgált, azonban a kereskedelmi jelleget a Médiaszolgáltató a közönség számára azonosítható módon nem jelölte, azaz a közzététel tekintetében megtévesztő módon, nem pedig kereskedelmi közlemény útján találkozhattak a nézők a kereskedelmi tartalommal, ezért a Médiaszolgáltató összesen hat alkalommal megsértette az Smtv. 20. § (3) bekezdésében foglalt rendelkezést.

A Médiatanács a jogsértés miatt alkalmazandó jogkövetkezmény fajtájának és mértékének meghatározása során az alábbi szempontokat vette figyelembe.

A jogsértés miatti jogkövetkezmény alkalmazásának alapját az Mttv. 185. § (2)-(3) bekezdései jelentik:

„(2) A jogkövetkezmény alkalmazása során a Médiatanács és a Hivatal az egyenlő elbánás elvét követve a fokozatosság és az arányosság elvére tekintettel jár el; a jogsértés súlyához, illetve ismétlődéséhez igazodóan alkalmazza a fokozatosság elvét, valamint az eset összes körülményéhez és a jogkövetkezmény által elérni kívánt célhoz képest arányos jogkövetkezményt alkalmaz.

(3) A 9-11. §, a 20. § (1)-(3) bekezdés, a 21. § (1) és (2) bekezdés, a 22. § (5) és (6), valamint (8) bekezdés, a 64. § (1) és (2) bekezdés, továbbá az Smtv. 14. §, 16. §, 17. § és 19. § (2), (3) és (4a) bekezdés megsértésével kapcsolatos általános hatósági felügyeleti eljárásokban a közigazgatási szabályszegések szankcióiról szóló törvényben meghatározott figyelmeztetés szankció nem alkalmazható.”

Az Mttv. 186. §-a szerint *„ha a jogsértés csekély súlyú és ismételtség nem állapítható meg, a Médiatanács, illetve a Hivatal a jogsértés tényének megállapítása mellett figyelmezteti a jogsértőt és - legfeljebb harminc napos határidő tűzésével - kötelezi a jogsértő magatartás megszüntetésére, a jövőbeni jogsértésektől való tartózkodásra, továbbá a jogszerű magatartás tanúsítására, és meghatározhatja annak feltételeit.”*

A közigazgatási szabályszegések szankcióiról szóló 2017. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: **Szankciótörvény**) 6. § (1) bekezdése szerint *„a figyelmeztetéssel a hatóság rosszállását fejezi ki az általa megállapított közigazgatási szabályszegés elkövetése miatt, és újabb szankció kilátásba helyezésével felszólítja az ügyfelet, hogy a jövőben tartózkodjon a közigazgatási szabályszegés elkövetésétől.”*

A Szankciótörvény 6. § (3) bekezdése alapján *„figyelmeztetés alkalmazásának akkor van helye, ha közigazgatási szabályszegés elkövetése miatt más szankció nem alkalmazható, vagy ha a közigazgatási szabályszegés az elkövetés körülményeire tekintettel csekély súlyú és a figyelmeztetéstől kellő visszatartó hatás várható.”*

Az Mttv. 186. §-ában és a Szankciótörvény 6. §-ában szabályozott figyelmeztetés jogkövetkezménye abban az esetben alkalmazható, ha a jogsértés csekély súlyú és ismételtség nem állapítható meg, továbbá a figyelmeztetéstől kellő visszatartó hatás várható.

Az Mttv. 187. § (5) bekezdése szerint:

„Az (1)-(4) bekezdés alkalmazásában ismételtségnek tekintendő, ha a jogsértő a végleges hatósági határozatban megállapított jogsértő magatartást ugyanazon jogalapon és jogszabályhely tekintetében, ugyanazon tárgykörben, háromszázhatvanöt napon belül ismételten megvalósítja, ide nem értve a csekély súlyú törvénysértéseket...”

A Médiatanács jelen határozat meghozataláig még nem állapította meg az Smtv. 20. § (3) bekezdésének megsértését a Médiaszolgáltatóval szemben, ezért jelen ügyben az Mttv. 187. § (5) bekezdése szerinti ismételtség esete nem áll fenn.

A Médiatanács a hivatkozott rendelkezés első alkalommal, összesen hat esetben történt megsértését csekély súlyú jogsértésnek értékelte, figyelemmel arra is, hogy a hat esetben történt elkövetés ugyanazon műsorszám premier adásával, majd annak ismétléseivel valósult meg.

Erre tekintettel az Mttv. 186. §-a szerinti figyelmeztetés jogkövetkezmény alkalmazása mellett döntött, mivel a Médiatanács jelen jogsértés esetén e közjogi eszközt alkalmasnak ítélte arra, hogy a Médiaszolgáltatót visszatartsa a jövőbeni jogsértések elkövetésétől.

Az eljárás során az Ákr. 124. §-a szerinti eljárási költség nem merült fel. A jogorvoslatról szóló tájékoztatás az Ákr. 81. § (1) bekezdésén, a közigazgatási per indításának lehetősége az Ákr. 114. § (1) bekezdésén alapul.

A közigazgatási per vonatkozásában az Mttv. 163. § (1)-(3) és (5) bekezdései, a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: **Kp.**) és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban **Pp.**) és az E-ügyintézési tv. rendelkezései irányadóak.

A keresetlevél benyújtásának szabályait a Kp. 12. § (1) bekezdése és 13. § (3) bekezdés aa) pontja, a 28.§-a, a 29. § (1) bekezdése, a 39. §-a, a 48. § (1) bekezdésének I) pontja, a Pp. 605. § (1) és 608. § (1) bekezdései és az E-ügyintézési tv. 9. § (1) bekezdése, az azonnali jogvédelemre vonatkozó rendelkezéseket a Kp. 50. §-a, a tárgyalás tartására vonatkozó kérelemről szóló tájékoztatást a Kp. 77. § (2) bekezdése tartalmazzák.

Budapest, 2021. március 16.

A Médiatanács nevében
Dr. Karas Monika
elnök

Kapják:

1. személyes adat